

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput II. Regulæ Moralis Christianæ, sive Institutionis hominis Christiani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

alloquens, *commonet Apostolus, ut memores sua professionis, inter dissidentes (id est infideles) tam clari appareant vitæ, conversatione, moribus, quemadmodum sol & luna inter stellis splendore sublimes sunt, inquit Ambrosius ibidem. Et Anselmus vult, ut Christiani sint quasi stelle, quæ in calo fixæ, non curant terrena, sed tota intendunt, ut suos cursus & motus peragant, lucemque spargant mundo.*

- 18 Itæ sunt eximia Christiani hominis prærogativa, ex quibus efficaciter concludit D. Basiliius reg. brev. disp. interrogat. 2. in fine, quemcumque Christianum ad caelestem vitam sanctitatemque teneri, ex caractere, professioneque Christianismi, juxta illud Matth. 5. *Estote perfecti, sicut Pater vester caelestis perfectus est.* 2. Cor. 7. *Has ergo habentes promissiones, charissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis ac spiritus, perficientes sanctificationem in timore Dei.* 1. Thessal. 4. *Hæc est voluntas Dei sanctificatio vestra.* 1. Pet. 1. *Secundum eum qui vocavit vos sanctum, & ipsi in omni conversatione sancti sitis, quoniam scriptum est: Sancti eritis, quoniam ego sanctus sum.* Ad hoc quippe Christus venit in mundum, ad hoc instituit Christianismum, ut sine timore de manu inimicorum (dæmonis, mundi, & carnis) liberati serviamus illi, in sanctitate & justitia coram ipso, omnibus diebus vita nostra. Neque profecto tam nobiles sublimesque prærogativæ vitæ permittunt ignobilem, terrestrem, animaleam; sed postulant vitam nobilem, sublimem, sanctam: cum oporteat vitam esse proportionatam statui & conditioni cujusque. Ideoque Apostolus in omni penè epistola sua Christianos indiscriminatim sanctos vocat, Ephes. 1. *Omnibus sanctis qui sunt Ephes.* 2. Cor. 1. *Cum omnibus sanctis qui sunt in universa Achaia.* Hebr. 13. *Salutate omnes sanctos, &c.* Cur ita? quia videlicet Christianismus est professio sanctitatis, sive quia Christiani omnes sancti sunt vocatione, baptismo, debito & obligatione: quia in baptismo sanctificati sunt, vocati sunt ad sanctæ vivendum, debentque in omni vita esse sancti, inquit Cornelius à Lapide in cap. 1. ad Ephes.

CAPUT II.

Regula Moralis Christianæ, sive Institutionis hominis Christiani.

- 19 EX dictis capite præcedenti liquidò conspiciatur, veram Moralem Christianam, seu Christiani hominis institutionem, non posse non esse caelestem, spiritualemque: cum Christianismus (ex dictis ibidem) professio sit vitæ caelestis & spiritualis, seu sanctæ. Necessè ergo est, ut tradat præcepta necessaria, ad hoc ut de manu ditorum inimicorum liberati (liberati utique à concupiscentia carnis, à concupiscentia oculorum, & superbia vitæ) serviamus Domino in sanctitate & justitia. Necessè proinde est ut tradat præcepta Evangelicis

Tim. 1.

contenta regulis, quas Christus Apostolique prædicarunt. Ad istas ergo regulas necesse est ut recurrat Institutor hominis Christiani, ad easque, velut ad primariam formam suam & originem, sicut & ad expositiones earundem nobis traditas à sanctis Patribus, factisque Canonibus, Moralem suam conformet, ut verè Christiana dici queat.

Evangelicæ porò regulæ, illæ sunt, quas Christus per se verbo & exemplo præscripsit in Evangeliiis, & per Apostolos suos in Canonicis ipsorum Epistolis; uti etiam illæ, quas per traditionem à Christo & Apostolis accepimus: quarum plures in factis Canonibus, scriptisque sanctorum Patrum continentur. Nominatim Matth. 5. de paupertate spiritus, mansuetudine, aliisque virtutibus contentis in 8. beatitudinibus. De non irascendo fratri; de non concupiscenda muliere; de abjiciendo membro scandalisante; de uxore extra casum adulterii non dimittenda; de non jurando; de non reddendo malum pro malo; de inimicis diligendis; de benefaciendo iisdem.

Cap. 6. de non facienda justitia, ut videamur ab hominibus; de condonandis offensis; de non thesaurisando in terra; de oculo mundando; de non serviendo duobus dominis; de vitanda sollicitudine victus, vestitus, & crastini. Cap. 7. de non judicando; de sancto non dando canibus; de faciendo aliis quod nobis fieri volumus; de intrando per angustam portam. Cap. 10. de non præponendo quidquam amori Christi; deque confitendo ipsum coram hominibus.

Cap. 11. de regno Cælorum vim patiente.

Cap. 12. de vitando verbo otioso.

Cap. 16. de abnegando seipsum; de tollenda cruce post Christum; de perdenda anima sua propter ipsum.

Cap. 18. de cavendo scandalo pusillorum; de fraterna correctione.

Cap. 22. de Deo ex toto corde diligendo, & proximo, sicut nobis ipsis.

Lucæ 6. de mutuando sine usura, deque facienda eleëmofyna.

Cap. 10. de non gaudendo propter acceptam in dæmones potestatem.

Cap. 11. de quærendo primùm regno Dei; de lumbis præcingendis.

Cap. 14. de non eligendo primo loco; de renuntiando omnibus quæ possidemus; de odiendo patre, matre, & anima sua, &c.

Selectiores Evangelicarum regularum sententiæ, partim ex Evangeliiis, partim ex Canonicis Apostolorum Epistolis, sunt sequentes. *Estote perfecti, sicut Pater vester caelestis perfectus est.* Matth. 5.

Si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, & projice abs te. Ibidem.

Quærite primùm regnum Dei & justitiam ejus, & cetera adjiciemur vobis. Matth. 6.

Intrate per angustam portam: quia lata porta, & spatiosa via est, quæ ducit ad perditionem, & multi sunt qui intrant per eam. Quam ar-

I 2

gusta porta, & arcta via est, quae ducit ad vitam, & pauci sunt qui inveniunt eam. Matth. 7.

Regnum caelorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Matth. 11.

Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua. Matth. 22.

Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me. Luc. 9.

Qui non renuntiat omnibus quae possidet, non potest meus esse discipulus. Ibidem.

Si quis venit ad me, & non odit patrem & matrem, &c. adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Ibidem.

Oportet semper orare, & non deficere. Luc. 18.

Vigilate omni tempore orantes, ne digni habeamini fugere omnia ista, & stare ante filium hominis. Luc. 21.

Quicumque baptizati sumus in Christo Jesu, in morte ipsius baptizati sumus: consepulti enim sumus cum illo, per baptismum in mortem, ut quomodo Christus surrexit à mortuis per gloriam Patris, ita & nos in novitate vitae ambulemus. Rom. 6.

Qui vivunt hoc mundo, tanquam non vivunt. 1. Cor. 7.

Qui vivunt, non sibi vivunt, sed illi qui pro ipsis mortuus est. 2. Cor. 5.

Quae sursum sunt querite, quae sursum sunt sapite, non quae super terram. Mortui enim estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo. Coloss. 3.

Qui sunt Christi, carnem suam crucifixerunt, cum vitis & concupiscentiis. Galat. 5.

Hac est voluntas Dei, sanctificatio vestra, ut sciat unusquisque vas suum possidere in sanctificatione, non in passione desiderii, sicut & gentes quae ignorant Deum. Thessalon. 4.

In omni conversatione sancti sitis. 1. Pet. 1.

Qui dicit se in ipso manere, debet, sicut ille ambulavit, & ipse ambulare. 1. Joan. 2.

Nolite diligere mundum, neque ea quae in mundo sunt. Si quis diligit mundum, non est charitas Patris in eo. Ibidem.

CAPUT III.

Reflexio ad superiores regulas.

22 **A**llatas capite precedenti regulas serio meditetur, quicumque vult vivere christiane. Perpendat etiam quid Deo pollicitus fuerit in baptismo, quando factus est civis Sanctorum, discipulus, ovis, palme, membrum, & sponsa Christi, quando factus est peculium, templum, & filius Dei. Perpendat (inquam) qualem ab ipso vitam tam sublimes postulent qualitates. Perpendat quid ratio postulet, non ratio antecedens, sed consequens documenta sacra, duobus capitibus precedentibus exhibita. Hinc utique perspicuum erit, quam pauci sint re, quam multi solo nomine Christiani. Perspicuum, quam paucorum animis impressa sit vera notio professionis Christianismi. Perspicuum, quam immanè distet ab Evangelicis regulis, & à ratione verè christiana, Neotericorum quorundam Ethica, seu

Moralis Theologia, si dici debeat Theologia. Perspicuum denique, quam praeposterè eandem ipsi fundaverint in ratione purè humana; cum fundari nequeat, nisi in ratione christiana, de qua D. Basilius Moral. regula 8. c. 1. Cujusmodi esse Christianos ratio vult? tanquam discipulos Christi, qui ad ea se tantummodo conforment, quae videant in ipso, vel quae audiant ab ipso. Tanquam oves Christi, quae solam audiant vocem Pastoris sui, &c. prout ex ipso deductum est à n. 9. ad 18.

Unde cap. 22. subjungit: *Quid proprium Christiani? fides quae per charitatem operatur...*

Quid proprium Christiani? ut per baptismum deum ex aqua & spiritu generetur. Quid proprium ejus qui natus est ex aqua? ut quemadmodum Christus peccato semel mortuus est, ita ipse etiam mortuus sit, & ad omne peccatum immobilis, sicut scriptum est: Quicumque in Christo Jesu baptizati sumus, in mortem ipsius baptizati sumus. Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem, hoc scientes, quod vetus homo noster simul crucifixus est, ut destrueretur corpus peccati, ut ultra non serviamus peccato. Quid proprium ejus qui natus est ex spiritu? ut pro data sibi mensura, illud fiat, quod est id ex quo genitus est, sicut scriptum est: Quod ex carne natum est, caro est; & quod natum est ex spiritu, spiritus est. Quid proprium ejus qui deum natus est? exere veterem hominem, unà cum vitibus ejus, & cupiditatibus, & induere novum, qui renovatur in agnitionem, secundum imaginem ejus qui creavit illum, sicut scriptum est: Quicumque in Christo baptizati estis, Christum induistis. Quid proprium Christiani? mundari ab omni inquinamento carnis & spiritus, & perspicere sanctitatem in timore Dei, & charitate Christi, & nullam habere neque maculam neque rugam... sed esse sanctum & immaculatum, & edere corpus Christi, & bibere sanguinem. Quid est proprium illorum qui manducant panem & bibunt poculum Dei? servare perpetuam memoriam illius, qui pro nobis mortuus est & resurrexit. Quid est proprium eorum qui talem servant memoriam? ut jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mortuus est & resurrexit. Quid proprium Christiani? ut in omni re justitia ipsius sit major justitia Scribarum & Pharisaeorum, pro mensura doctrine Dominicae, quae est secundum Evangelium. Quid proprium Christianorum? ejusmodi dilectio inter ipsos, cujusmodi ea fuit quae dilexit nos Christus. Quid proprium Christiani? providere Dominum in conspectu suo semper. Quid proprium Christiani? quotidie & singulis horis vigilare, & assidue paratum esse ad eam perfectionem, per quam placeat Deo, illud scientem, venturum esse Dominum horà illà, quae non sperat.

23

En specimen Moralis Christianae. Hoc vita 24

genus, quod christiana ratio ab homine exigit Christiano. Altissima ista Philosophia, quae docetur in schola Christi, non mundi. Sed pro dolor! quam procul inde distat vita innumerabilium Christianorum, qui sic vivunt,